

Burgemeester & wethouders

Datum 7 mei 2023

Onderwerp

Bestuurlijke opdracht Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Wij willen

Bijdragen aan de houdbaarheid van het Nederlandse zorgsysteem door in te zetten op meer gezonde jaren voor onze inwoners.

Wij besluiten

1. Akkoord te gaan met het memo bestuurlijke opdracht Gezond en Actief Leven Akkoord.
2. Akkoord te gaan met het voorstel voor regionale procesbegeleiders preventie ketens.
3. De financiering voor deze procesbegeleiders van de 5 preventieketens te verdelen over de Drentse gemeenten en Zilveren Kruis en voor gemeente Hoogeveen een bijdrage te vragen van maximaal € 8.100 voor 2023.
4. De overige middelen uit het GALA voor coördinatie over te hevelen naar de personeelsbegroting van de SWO.
5. De budgetneutrale, financiële gevolgen te verwerken in de gemrap 2023 en de begroting 2024.
6. Als uitgangspunt vast te stellen om de lokale GALA plannen per gemeente onderling af te stemmen om ze aan te laten sluiten bij het regiobeeld en het regioplan IZA Drenthe.
7. De gemeenteraad te informeren over deze ontwikkeling door het sturen van de bijgevoegde brief.

Want

- 1.1 *De bestuurlijke opdracht past bij de kaders die zijn meegegeven in de brede SPUK GALA.*
- 1.2 *De voorgestelde bestuurlijke opdracht Gezond en Actief Leven Akkoord past binnen de beleidskaders van het programmaplan sociaal domein en het gezondheidsbeleid.*
- 2.1 *Binnen het GALA zijn er niet vrijblijvende afspraken gemaakt over de implementatie van vijf preventieketens – Kansrijke Start, Welzijn op Recept, Overgewicht kinderen, Gecombineerde Leefstijl Interventie volwassenen, Valpreventie.*

Het GALA is een akkoord tussen Rijk, gemeenten, zorgverzekeraars en GGD en heeft als doel om nog beter in te zetten op gezondheidsbevordering van onze inwoners. Daarnaast is het GALA een volgende stap naar minder vrijblijvendheid in deze samenwerking.

De vijf preventieketens, die lokaal uitgevoerd worden, komen rechtstreeks uit het IZA en verbinden het medisch domein met het sociaal domein en zetten in op een efficiënte samenwerking in de keten.

Door de samenwerking met het medisch domein zit er een regionaal aspect aan de preventieketens en ligt hier een regionale samenwerkingsvraag voor gemeenten.

- 2.2 *Binnen de implementatie van de preventieketens is er ruimte voor de aansluiting bij de lokale situatie, die per gemeente verschillend is.*
Binnen de opdracht voor de procesbegeleiders preventie ketens wordt in kaart gebracht hoe de lokale situatie per gemeente zich verhoudt tot de eisen die er zijn gesteld per preventie keten en welke stappen we met elkaar nog kunnen zetten. In dit proces is het specifiek de bedoeling om aan te sluiten bij de lokale koers en bij bestaande structuren en lopende afspraken.
- 2.3 *Zilveren Kruis neemt 2 preventie ketens voor haar rekening.*
- 2.4 *De gevraagde bijdrage per gemeente is een maximale bijdrage. Op basis van de opdracht per preventieketen wordt bepaald hoeveel tijd er daadwerkelijk per preventieketen nodig is om de gemaakte afspraken te realiseren.*
- 6.1 *Het IZA en GALA staan niet los van elkaar, maar zijn elkaars verlengstuk en versterken elkaar.*
Het principe 1 en 1 = 3 is van toepassing in de omvangrijke opdracht die we gezamenlijk hebben om de zorg en ondersteuning richting toekomst houdbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden.
Om ervoor te zorgen dat we samenhang en integraliteit bereiken tussen IZA en GALA, is het voorstel om als uitgangspunt vast te stellen dat de lokale GALA plannen aansluiten bij het regiobeeld en regioplan
- 7.1 *Het is belangrijk om de gemeenteraad te informeren over deze ontwikkeling.*
De gemeenteraad heeft, vanuit het budget en kaderstellende rol, geen besluitvormende rol in de ontwikkeling en implementatie van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Toch is de ontwikkeling die met name het Integraal Zorgakkoord inzet van dien aard dat het belangrijk is om de gemeenteraad hierover te informeren. De verbinding tussen het sociaal domein en het medisch domein zorgt voor een nieuwe perspectief binnen de gemeentelijke opdracht. Daarnaast zorgt het GALA wellicht voor nieuwe accenten binnen het gezondheidsbeleid. Hierin is het belangrijk om de gemeenteraad mee te nemen en te informeren.
Dat doen we via de informerende brief. Daarnaast is er in de kadernota 2024 – 2027 aandacht voor deze ontwikkelingen.

Maar

Nvt

Achtergrond

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is een akkoord tussen Rijk, zorgverzekeraar, gemeenten en GGD. In het akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd.

Het GALA verbindt de afspraken met het sociaal domein die gemaakt zijn in het IZA¹, WOZO² en het preventie statement van ZN³ en VNG. Het GALA bevat, niet vrijblijvende afspraken, voor gemeenten.

Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA worden diverse subsidies beschikbaar gesteld aan gemeenten. Dit wordt via een brede SPUK regeling⁴ vormgegeven. Het gaat om financiële bijdragen voor bijvoorbeeld combinatiefunctionarissen, sportakkoord, valpreventie, kansrijke start en welzijn op recept.

Voor Hoogeveen betekent dit een bijdrage van in totaal meer dan €4.300.000 voor de periode 2023-2026. Dit is deels een voortgang van bestaande regelingen (bv. combinatiefunctionaris, sportakkoord of een tegen eenzaamheid en deels nieuwe opgaven en nieuwe bijdrage).

¹ IZA – Integraal Zorg Akkoord

² WOZO – Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen

³ Zorgverzekeraars Nederland (ZN)

⁴ SPUK = Specifieke Uitkering (doelsubsidie vanuit het Rijk)

Voorwaarde is dat we een integraal plan ontwikkelen voor de bovenstaande regelingen en deze uiterlijk op 1 oktober 2023 aanleveren bij VWS. Het plan moet bijdragen aan de gestelde doelstellingen en resultaten.

De financiële gevolgen zijn

De brede SPUK GALA is verleend aan gemeente Hoogeveen voor de volgende bedragen:

2023	1.156.000
2024	1.144.000
2025	1.144.000
2026	907.000

Voor de ontwikkeling en de coördinatie van het Gezond en Actief Leven akkoord de middelen die hiervoor bedoeld zijn over te hevelen naar de personeelsbegroting van het Strategisch Beleidscentrum.

2023 – € 33.676 (€ 34.376 + € 7.400 - €8.100)

2024 – € 28.195

2025 - € 28.195

We verwachten op dit moment dat we naast deze specifieke uitkering geen aanvullende middelen nodig hebben om invulling te geven aan de bestuurlijke opdracht Gezond en Actief Leven Akkoord. Wanneer hieromtrent meer duidelijkheid is, dan zullen wij hiertoe een verzoek indienen door middel van een collegevoorstel.

Dit is in de kadernota 2024 opgenomen als ontwikkeling. We zullen dit financieel verwerken in de gemrap 2023 en de begroting 2024.

Alternatieven

2.1 Procesbegeleiders preventie ketens vanuit bestaande formatie inzetten.

Het voorstel is om voor de projectleiders preventie ketens in te zetten op extra formatie. We zien dat er steeds meer opgaven op gemeenten afkomen en dat er weinig tot geen ruimte zit in de bestaande formatie. De opdrachten preventie ketens is een stevige opdracht die er niet "zomaar" bijgedaan kan worden en kent daarnaast een ambitieuze tijdlijn waarin voortgang wordt gevraagd. Dat is waarom niet gekozen is voor het voorstel om vanuit bestaande formatie te kijken naar projectleiders vanuit gemeenten.

3.1 Niet bij te dragen aan de provinciale procesbegeleiders voor de preventieketens.

Gemeenten hebben een lokale brede SPUK aanvraag gedaan en zijn lokaal verantwoordelijk voor de verantwoording. Hiermee is het niet verplicht om regionaal samen te werken. Anderzijds hebben gemeenten en verzekeraars samen de opdracht om te zorgen voor regionale en lokale preventie-infrastructuren om sociaal en medisch domein intensiever en beter te laten samenwerken en afspraken over gezondheidsbevordering voor onze inwoners. Het is niet verplicht, maar wel heel wenselijk om dit vanuit Drenthe gezamenlijk op te pakken.

Communicatie

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over deze ontwikkeling via de bijgevoegde brief.

Bijlagen

1. Memo bestuurlijke opdracht GALA HGV
2. Addendum GALA april 2023
3. Memo IZA en GALA – Drents Zorglandschap 16 maart 2023
4. Informerende brief gemeenteraad Gezond en Actief Leven Akkoord

